

In het Rijksmuseum hangt alles aan Twentse systemen

Het heeft een paar jaar geduurd, maar Innosell is doorgedrongen tot de top van de internationale museumwereld. Zelfs in het vernieuwde Rijksmuseum in Amsterdam hangen alle schilderijen aan systemen uit Borne. Het bedrijf van Jan Matel is inmiddels verhuisd naar de rand van Hengelo, maar Matel blijft een volbloed Bornenaar en ook zijn bedrijf zal altijd Borne blijven. "Het heeft ons vijf jaar gekost om geaccepteerd te worden, maar nu krijgen we opdrachten van de meest prestigieuze musea in Europa. Ik heb net een order van het Vaticaan gekregen, ik werk in Darmstadt en ik ben met het bureau van Rem Koolhaas in gesprek over de inrichting van de nieuwbouw van de Hermitage in Sint Petersburg." Het gaat daarbij om veel meer dan de rails en de ophangsystemen. Innosell ontwerpt en levert onder meer ook transportkisten en complete depotinrichtingen.

STICHTING INDUSTRIËLE KRING TWENTE | NIKO WIND | FOTOGRAFIE | JAAP BAART

"Men kent ons en schakelt ons in om oplossingen te vinden voor bijzondere problemen; dat levert geld op voor onze klanten"

Natuurlijk was de inrichting van het Rijksmuseum de meest aansprekende opdracht in de laatste jaren. Twee kilometer rails waaraan de kunstwerken zijn opgehangen. Maar ook het verzoek van het Vaticaan om ondersteuning spreekt internationaal tot de verbeelding. Hoewel Innosell zich voornamelijk richt op de Benelux en Duitsland zijn verder weg gelegen opdrachten meer dan welkom. "Het is heerlijk om naar Venetië te vliegen om daar te helpen de aanwezige kunst veilig en verantwoord op te hangen. De meest kostbare schilderijen hangen daar vaak nog aan roestige stalen profielen, terwijl er zoveel mooie andere oplossingen zijn."

Innosell werkt voor de ophangsystemen een deel op licentie van een Japans bedrijf, deels op eigen ontwikkelingen. Directeur Jan Matel is binnen het bedrijf de creatieve geest, maar houdt ook de zakelijke kant goed in het vizier. "We kunnen nu al zeggen dat 2013 voor ons een goed jaar wordt. En dat ondanks de crisis, die - zeker in Nederland - ook de musea hard treft. Gelukkig gaat het in andere landen, met name in Duitsland, veel beter en kunnen wij daar voldoende opdrachten scoren." Dat binnenhalen van opdrachten gebeurt niet of nauwelijks door harde acquisitie. Matel stapt niet het Louvre binnen om te kijken of daar nog werk voor hem ligt; hij heeft in de museumwereld een dermate goede naam opgebouwd dat men hem vraagt om langs te komen. "Zo gebeurt het ook letterlijk. Men kent ons en schakelt ons in om oplossingen te vinden voor bijzondere problemen."

Een mooi voorbeeld is het ophangen van schilderijen in extreem hoge ruimten en bijvoorbeeld trappenhuizen. Matel bedacht een methode om schilderijen zonder hoogwerker of gevaarlijke stellingen op te hangen.

Schokdempers. Vanuit Zweden kwam een andere bijzondere vraag. Hier wilde men schokdempers monteren onder een zes meter hoog altaar. "Een leuke uitdaging en misschien wel een product dat breder kan worden toegepast." Het Groninger Museum heeft hem nog niet gevraagd voor het leveren van aardbeving bestendige constructies...

Stadskantoren. De Nederlandse museumwereld verkeert in zwaar weer. De projecten die Innosell in Nederland uitvoert hebben vooral nog betrekking op overheidskantoren. "We zijn bezig met het stadskantoor in Utrecht, pal achter het station. Daar komt ook twee kilometer rail, maar die moest aan totaal andere eisen voldoen dan in een museum: je moet er van alles aan kunnen ophangen. Dus ook planborden en televisieschermen. Een leuke uitdaging en het is ons gelukt om een railsysteem te ontwerpen dat aan alle eisen voldoet." Dat hierbij altijd een strijd moet worden geleverd tussen de binnenhuisarchitect en de plafonddleverancier is duidelijk. De laatste wil een strak plafond en heeft geen rails door het plafond lopen.

Jan Matel is een bekende in de museumwereld.

Ook dichterbij huis, in het stadskantoor in Almelo, is Innosell ingeschakeld voor het maken van een ophangstelsel.

Zelfs in Nigeria. Jan Matel pakt het liefst klussen aan die voor anderen te moeilijk zijn. Zo ontwikkelde hij niet alleen nieuwe typen transportkisten voor schilderijen; uit zijn koker kwam ook een opbergen transportsysteem voor tekeningen. Alles uiteraard opgebouwd uit inerte materialen. Zuur is funest voor schilderijen en tekeningen. Om deze reden werkt Matel niet alleen samen met TNO, maar heeft hij ook een lijntje met een laboratorium in de USA. "Zij onderzoeken al onze materialen en geven ons de noodzakelijke certificaten." De veiligheid wordt niet alleen afgedekt door al die certificaten. Matel staat er op om de railsystemen zelf te monteren. "We kunnen het niet hebben dat een plaatselijke aannemer fouten maakt."

Met de groei van het aantal relaties en met name de steeds grotere belangstelling uit 'kunstland' Italië begint het aantal uren in een dag ook voor Matel krap te worden. "Ik zit er dus aan te denken om in Italië een agent aan te stellen. Maar dat moet uiteraard wel een bijzondere man of vrouw zijn." Hij heeft inmiddels wel Nigeria aan zijn lijstje van afzetlanden toegevoegd. "Ik kwam toevallig in contact met een man die veel zaken doet in Nigeria en de juiste kanalen kent om de smalle topklaag te bereiken. Zij beschikken over veel oliedollars die ze omzetten in kunst.

En die willen we graag voor hen ophangen." Jan Matel heeft al wel een idee wie hem kan opvolgen en in ieder geval een deel van zijn taken kan overnemen. Tot die tijd moet zijn managementassistente ervoor zorgen dat hij niet teveel hooi op zijn vork neemt

Borne. Zijn tweede (en oorspronkelijke) markt, de industrie, is voor veertig procent ingestort, maar de musea dekken deze terugval voor veel meer dan honderd procent. Maar ook voor de industriële markt kwam Innosell met nieuwe producten, zoals een systeem om de mestgoten in koeienstallen af te sluiten, waardoor er minder ammoniak in de atmosfeer komt. Daarnaast is hij bezig met andere innovatieve producten voor de brede industriële markt. Het milieu speelt daarbij een belangrijke rol. Hij laat zelfs het gebruikte verpakkingsmateriaal malen, om dat vervolgens te verwerken in kussens om beelden en andere breekbare materialen te beschermen tijdens het transport. Ondanks die internationale expansie blijft Matel een nuchtere Tukker, iemand die met al zijn vezels verbonden is met Borne. "Ik was nauw betrokken met 'Borne 800 jaar' en met onze actie om verkozen te worden tot het leukste dorp van Nederland." Aan de andere kant helpt hij uitvinders en andere creatieve ondernemers bij het vermarkten van een product of het opzetten van een bedrijf. Syntens is hierbij de ingang. ■